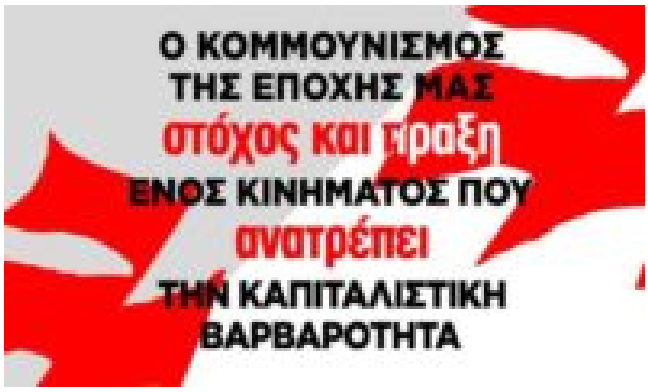
ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστική • ενημέρωση

Συλλογική επεξεργασία – αρχή νέας φάσης συγκρότησης

Δόθηκε πριν από λίγες μέρες στη δημοσιότητα από την **«Πρωτοβουλία Διαλόγου για σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα»** η **«πρόταση αρχών και γενικών κατευθύνσεων»**, το βασικό κείμενο διαλόγου δηλαδή πάνω στο οποίο η Πρωτοβουλία Διαλόγου φιλοδοξεί να ανοίξει τον περιεχομενικό διάλογο και τις διαδικασίες για την πρώτη Πανελλαδική Συνάντηση του δυναμικού που τα προηγούμενα χρόνια συμμετέχει σε συσκέψεις, ημερίδες και διεργασίες για την διαμόρφωση ενός αναγκαίου κομμουνιστικού προγράμματος και του αντίστοιχου πολιτικού φορέα της εποχής μας.

Ήδη η «Πρωτοβουλία Διαλόγου» έχει συγκροτηθεί στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, ενώ συσκέψεις και διεργασίες για την συγκρότηση αντίστοιχων δυνάμεων βρίσκονται σε εξέλιξη και σε μια σειρά περιοχές και πόλεις, με στόχο να μορφοποιηθούν στην πορεία προς την **Πανελλαδική Συνάντηση που προγραμματίζεται για τον Οκτώβριο.**

Στη διάρκεια των 2 τελευταίων χρόνων η "Πρωτοβουλία Διαλόγου" πραγματοποίησε σειρά συσκέψεων σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο, διοργάνωσε ημερίδα (στον πολυχώρο Μολύβι), δημοσιοποίησε ανακοινώσεις (όπως μέσα στην καραντίνα για το θέμα της υγείας στον καπιταλισμό) και συμμετείχε με πανό-μπλοκ στην φετινή ιδιαίτερη συγκέντρωση της εργατικής Πρωτομαγιάς στην Αθήνα, ενώ στη Θεσσαλονίκη πραγματοποιήθηκε πρόσφατα-εκτός από σειρά συσκέψεων-και ανοιχτή εκδήλωση στην οποία μεταξύ άλλων παροσυιάστηκε και το "κείμενο αρχών".

Η διαμόρφωση του κειμένου πρότασης αρχών αποτέλεσε μια συλλογική διαδικασία που ξεκίνησε στις συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν τον Φεβρουάριο 2020, με την συγκρότηση γραμματείας και τριών ομάδων εργασίας της Πρωτοβουλίας Διαλόγου με αντικείμενο την επεξεργασία και διαμόρφωση ενός πρώτου, πιο συνολικού και αναλυτικού κειμένου βασικών κατευθύνσεων που θα ενοποιεί το δυναμικό και θα εκκινήσει την αναγκαία συζήτηση για τα

μεγάλα ζητήματα που τίθενται.

Συνοπτική παρουσίαση των 3 ενοτήτων του κειμένου Αρχών και Γενικών Κατευθύνσεων

Οι παραγωγοί του πλούτου αξίζουν μια καλύτερη ζωή!

Η οπτική της εργατικής πολιτικής και της συνολικής απάντησης στον γερασμένο καπιταλισμό, διατρέχει και τις τρείς βασικές θεματικές που διαπραγματεύεται η «πρόταση αρχών». Πρώτη θεματική η ανάγνωση του σημερινού Καπιταλισμού για την ανατροπή του. Όπως υπογραμμίζεται στο κείμενο Η καπιταλιστική ανάπτυξη/τρόπος παραγωγής καταστρέφει τις δύο κύριες πηγές του πλούτου, την φύση και τον άνθρωπο. Οι παγκόσμιες ανισότητες αναπτύσσονται ανεξέλεγκτα, καθώς το καπιταλιστικό σύστημα συσσωρεύει τεράστιο πλούτο για τους λίγους και καταστρέφει όλο και περισσότερες τις ζωές και τις κοινωνίες για τους πολλούς. Οι εργαζόμενοι του χεριού και του πνεύματος δημιουργούν αμέτρητο πλούτο – υλικό, άυλο, πνευματικό, καλλιτεχνικό. Από την άλλη, μια ισχνή μειοψηφία καρπώνεται τον πλούτο αυτό με απόλυτη ιδιοτέλεια. Δεν είναι όλα αυτά μια παρεκτροπή. Είναι η ταυτότητα του καπιταλισμού. Δεν πρόκειται για υπερβολές ή για το νεοφιλελεύθερο μοντέλο. Πρόκειται για την ίδια τη φύση του καπιταλισμού, για το βαθύτερο είναι του. Δεν πρόκειται για την πολιτική τούτου ή του άλλου αστικού κόμματος ή κυβέρνησης, για αυτό ή εκείνο το μοντέλο διαχείρισης της κρατικής εξουσίας, αλλά για την ουσία της ασκούμενης αστικής πολιτικής.

Στο κείμενο επιχειρείται μια ανάγνωση των ποιοτικών μετασχηματισμών του συστήματος και η αποτύπωση των σημερινών του χαρακτηριστικών, από τα οποία προκύπτουν τα κεντρικά πολιτικά και συνολικότερα επίδικα του αντικαπιταλιστικού αγώνα σήμερα. Όπως τονίζεται, ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής αποτελεί μια δυναμική ενότητα δομών και σχέσεων που εξελίσσονται στο χρόνο. Πλήθος ποιοτικών αλλαγών στην εργασία, την παραγωγή, τις διεθνείς σχέσεις, σε όλες τις σφαίρες της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, ενισχύουν τη θέση ότι εδώ και καιρό ο καπιταλισμός έχει μπει σε νέα βαθμίδα της ιστορικής εξέλιξής του.

Οι αναδιαρθρώσεις που δρομολογούνται ειδικά μετά τις κρίσεις του 2008-2009 και την πρόσφατη διπλή κρίση (υγειονομική και οικονομική), οδηγούν στην πλήρη αποκρυστάλλωση των θεμελιακών χαρακτηριστικών ενός νέου σταδίου, τόσο στις ηγετικές καπιταλιστικές χώρες όσο και σε χώρες σαν την Ελλάδα.

«Καρδιά» του νέου σταδίου είναι η ποιοτικά ανώτερη εκμετάλλευση των εργαζομένων -ως όρος για την αντιρρόπηση της τάσης πτώσης του μέσου ποσοστού κέρδους- με τους γνωστούς αλλά και πολλούς νέους τρόπους.

Generation Flex και πολιτική αντίδραση

Εκτός από τα χαρακτηριστικά στα πεδία της οικονομίας και της εργασίας, στο κείμενο αποτυπώνονται και μια σειρά εξελίξεις στη σφαίρα της πολιτικής εξέλιξης. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι το 2022 το παγκόσμιο «ευκίνητο» εργατικό δυναμικό θα φτάσει το 42,5% του συνόλου των εργαζομένων! Μεγάλα θύματα είναι οι νέοι εργαζόμενοι και γι' αυτό οι αστοί χαρακτηρίζουν την σημερινή νέα γενιά ως τη «γενιά της ευκινησίας» («Generation Flex»). Οι ανταγωνισμοί –σύμφυτο του συστήματος – στα πλαίσια του ξαναμοιράσματος της λείας και της αναδιάταξης των συσχετισμών στο έδαφος της συνεχιζόμενης κρίσης, φθάνουν σε επίπεδο παροξυσμού. Η «αντίδραση σε όλη την γραμμή» φτάνει στα απώτατα αντιδημοκρατικά, ολοκληρωτικά όρια της. Το αστικό αντιπροσωπευτικό κοινοβουλευτικό σύστημα θα απολέσει πλήρως τα όποια ιστορικά δημοκρατικά του στοιχεία και θα αποξενώνεται διαρκώς από τον λαό.

Ιδιαίτερη θέση στην πρώτη ενότητα του κειμένου αρχών έχει το ζήτημα της αστικής χειραγώγησης. Εκτίμηση είναι ότι όσο οξύνεται η κρίση του καπιταλισμού και η ιστορική παρακμή του χωρίς να αναπτύσσεται το επαναστατικό κίνημα και να αντεπιτίθενται οι ιδέες της χειραφέτησης, οι αυταπάτες και οι διάφορες «ουτοπίες» δεν θα εκλείψουν, νέα σκοταδιστικά και ιδεαλιστικά ρεύματα και αντιδραστικές ή μικροαστικές θεωρίες θα φύονται.

Η αστική ιδεολογική κατεργασία-χειραγώγηση και ο πρωτοφανής ψυχολογικός καταναγκασμός, ειδικά στις νέες γενιές, εμπεδώνουν το κλίμα του φόβου, της ανημπόριας και της καθήλωσης της κριτικής σκέψης, της αναλυτικής και συνθετικής διεργασίας και ικανότητας του κάθε ανθρώπινου νου. Το σύστημα εμπεδώνει στους εργαζόμενους την άποψη ότι η μόρφωση, η γνώση, η ιστορία, η πολιτική, η τέχνη και ο πολιτισμός δεν αφορούν τους πολλούς. Οι πολύμορφοι μηχανισμοί κυριαρχίας (εκπαίδευση, ΜΜΕ, κλπ) και η βιομηχανία πολιτισμού αναπαράγουν την αντίληψη ενός κατακερματισμένου κόσμου, στον οποίο η πλειοψηφία είναι απομακρυσμένη από την κατανόησή του.

Πολύ σημαντικά όπλα στη μάχη με την αστική ιδεολογία και κυριαρχία, πιο αναγκαία από ποτέ, είναι η γνώση και η εκπαίδευση (και όχι μόνο η πληροφορία), η απελευθερωτική θεωρία, ο ανατρεπτικός πολιτισμός και η τέχνη, ως αντίπαλο δέος στον σάπιο γερασμένο

κόσμο του καπιταλισμού, οργανικά στοιχεία μιας νέας επαναστατικής δύναμης και κίνησης χειραφέτησης.

Κομμουνισμός από το μέλλον

Η δεύτερη ενότητα του κειμένου αρχών αφορά την στρατηγική απάντηση των δυνάμεων της χειραφέτησης σήμερα. Το φάντασμα της ανατροπής δεν έχει σταματήσει να «στοιχειώνει» τις ελίτ και τους κυρίαρχους του κόσμου, παρά την φαινομενικά απόλυτη κυριαρχία και νίκη τους επί των καταπιεσμένων. Κάτι ξέρουν...

Η απελευθέρωση από τα δεσμά του καπιταλισμού είναι επείγουσα ανάγκη των εργαζομένων και των νέων σήμερα, της ίδιας της ζωής και του πλανήτη. Εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο αναζητούν μια συνολική προοπτική ενάντια και πέρα από τον καπιταλισμό. Τμήμα αυτής της αναζήτησης είναι και η προσπάθεια της Πρωτοβουλίας Διαλόγου για την διαμόρφωση ενός προγράμματος και κόμματος κομμουνιστικής χειραφέτησης της εποχής μας, όπως τονίζεται στο κείμενο.

Οι αγεφύρωτες δομικές αντιθέσεις του σύγχρονου καπιταλισμού, θέτουν σε ανώτερη βάση και με πολύ πιο αποδεικτικό τρόπο την ανάγκη για μια άλλη, εργατική εξουσία και μια νέα κομμουνιστική απάντηση στα μεγάλα θέματα της ανθρωπότητας, σημειώνει το κείμενο αρχών. Μια χειραφετημένη κοινωνία ελεύθερων παραγωγών του χεριού και του πνεύματος χωρίς εκμετάλλευση και τάξεις, χωρίς καταπίεση και πολέμους, χωρίς αλλοτρίωση και διακρίσεις οποιουδήποτε τύπου. Μια κοινωνία κομμουνιστική.

Μας εμπνέει ένας κομμουνισμός ζων, ως σημερινό κίνημα ανατροπής και δημιουργίας, καθημερινά παρών, μάχιμος – όχι ένας κομμουνισμός που υπάρχει μόνο ως επαναστατική «Δευτέρα Παρουσία», ως όραμα ή ως διακήρυξη, αναφέρει το κείμενο, θέτοντας σαφής οριοθετήσεις από άλλα ρεύματα και τάσεις κομμουνιστικής αναφοράς είτε του παρελθόντος είτε «νέα». Η πάλη για την κομμουνιστική απελευθέρωση ξεκινάει από σήμερα. Δεν αρκεί ούτε σε μας ούτε στους εργαζόμενους και τους νέους η απλή διακήρυξη ενός ιδανικού κομμουνιστικού αύριο. Ο δικός μας δρόμος είναι καθολικά ανατρεπτικός και επαναστατικός. Περιλαμβάνει –χωρίς να ταυτίζει– σε διαλεκτική σύνδεση και τη ριζοσπαστική ανατρεπτική πάλη στο παρόν και το ποιοτικό άλμα της αντικαπιταλιστικής επανάστασης. Χωρίς τη ριζοσπαστική ανατρεπτική πάλη στο παρόν είναι αδύνατον οι κομμουνιστές να συνδεθούν με τις ανάγκες και τα συμφέροντα, τα δικαιώματα και τις επιθυμίες της κοινωνικής πλειοψηφίας, να συμβάλλουν στη βελτίωση της θέσης και της συνείδησής της και στη διαμόρφωση του μαζικού κοινωνικοπολιτικού κινήματος που θα κάνει πράξη την

κομμουνιστική απελευθέρωση. Γνωρίζουμε από την πρόσφατη και παλαιότερη ιστορία ότι αυτός και μόνο ο επαναστατικός δρόμος μπορεί να αλλάξει τα πράγματα, σε αντίθεση με τις προτάσεις οι οποίες μιλούν για βαθμιαία μετάβαση στον σοσιαλισμό μέσω μεταρρυθμίσεων, που αναζητούν «τρίτους δρόμους» ή «επαναστατικές» διαδικασίες που τάχα μπορούν να χωριστούν σε στάδια αντιμετωπίζοντας πρώτα τη «δευτερεύουσα» και ύστερα τη βασική αντίθεση είτε, ακόμη χειρότερα, περιγράφουν δρόμους που περνούν μέσα από επιμέρους αγώνες-κινήματα και αυτοδιαχειριστικά πειράματα ή από την αστική εκλογική διαδικασία και την κατάκτηση του κυβερνητικού κέντρου.

Ποιος και πώς; Το ζήτημα του υποκειμένου

Για να νικήσουν οι αγώνες, οι εξεγέρσεις και τα κινήματα που ξεσπούν παντού, χρειαζόμαστε μια νέα κομμουνιστική απάντηση και συγκρότηση που θα μετατρέπει την κοινωνική οργή σε υλική δύναμη ανατροπής. Με αυτή τη διαπίστωση ξεκινάει η τρίτη ενότητα του κειμένου αρχών, που διαπραγματεύεται το ζήτημα της συγκέντρωσης της πρωτοπορίας σε όλα τα επίπεδα και τις βασικές αρχές συγκρότησης των κομμουνιστών-στριων στην εποχή μας.

Υπό αυτό το πρίσμα, το κόμμα είναι κρίσιμη μορφή πολιτικής πρωτοπορίας της ίδιας της εργατικής τάξης ως επαναστατικού κοινωνικού υποκειμένου, απαραίτητη, όχι ασφαλώς και αρκετή, προκειμένου αυτή να διαδραματίσει τον απελευθερωτικό της ρόλο. Δεν είναι ένας γενικός αυτοσκοπός. Η εμπειρία του εργατικού κινήματος από την αυγή του καπιταλισμού μέχρι σήμερα δείχνει ότι ακόμη και τα πιο δυναμικά κινήματα, οι πιο μαχητικές κινητοποιήσεις, δίχως την αλληλεπίδρασή τους με τον συλλογικό «πολιτικό ηγεμόνα» –τις πρωτοπόρες αντικαπιταλιστικές και κομμουνιστικές δυνάμεις–, θα αποτελούν φωτεινές εκρήξεις και στιγμές στο σκοτεινό στερέωμα του καπιταλισμού χωρίς νικηφόρα κατάληξη.

Ο αναγκαίος «συλλογικός ηγεμόνας» δεν μπορεί παρά να είναι ένας συλλογικός οργανισμός της κοινωνίας, στον οποίο συγκροτείται μια συλλογική θέληση αναγνωρισμένη και συγκεκριμενοποιημένη. Ο οργανισμός αυτός έχει ήδη αναδειχθεί από την ιστορική εξέλιξη: είναι το πολιτικό κόμμα με τη γενική και ιστορική του έννοια. Το κομμουνιστικό κόμμα, το συνολικό αντικαπιταλιστικό πολιτικό μέτωπο, οι αντικαπιταλιστικές τάσεις ενός ανασυγκροτημένου εργατικού κινήματος αποτελούν αναγκαίες συνιστώσες ενός σύγχρονου σχεδίου κομμουνιστικής χειραφέτησης αδιάρρηκτα δεμένου με την επικαιρότητα της εποχής και της αναγκαίας επανάστασης. Το κόμμα, το αντικαπιταλιστικό πολιτικό μέτωπο και η αριστερή αντικαπιταλιστική πτέρυγα του κινήματος διαμορφώνονται μέσα στη/από την διαδικασία των ταξικών συγκρούσεων.

Στο κείμενο δίνεται έμφαση στην συγκρότηση των δυνάμεων της επαναστατικής προοπτικής με συγκεκριμένα βήματα. Όπως σημειώνεται, δεν επινοούν ούτε κατασκευάζουν οι κομμουνιστές τις πρωτοπορίες. Αυτές γεννιούνται στην ιστορική κίνηση της εργατικής τάξης. Η προσπάθειά μας για τη διαμόρφωση κομμουνιστικού προγράμματος και κόμματος, πρέπει ως εκ τούτου να συναντηθεί με ευρύτερα τμήματα της εργατικής τάξης, της νεολαίας και των καταπιεζόμενων λαϊκών στρωμάτων, να αποκτήσει ποιοτική σχέση και να αλληλεπιδράσει με καμπές της ταξικής πάλης και του πολιτικού αγώνα, που θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις ανάπτυξης ενός μαζικού, εργατικού επαναστατικού κόμματος. Φυσικά, η δημιουργία του κόμματος-επαναστατικού φορέα της εργατικής τάξης για μας έχει προτεραιότητα, δεν παραμένει ένας γενικός-αφηρημένος στόχος του μέλλοντος. Μαζί με την συγκρότηση του αναγκαίου προγράμματος είναι το βασικό καθήκον και μέλημα των προσπαθειών μας σήμερα, μέσα στην πορεία των ταξικών αγώνων, με υλικούς και συγκεκριμένους όρους-δρόμους που θα διαμορφώσουμε στην πορεία της ανάπτυξης της «Πρωτοβουλίας» μας και θα σκιαγραφήσουμε στην Πανελλαδική μας Συνάντηση, σημειώνεται.

Ποια είναι όμως τα θεμέλια μιας νέας προγραμματικής και οργανωτικής συγκρότησης; Σε αυτή την ερώτηση, το κείμενο αρχών δίνει συγκεκριμένες απαντήσεις-κατευθύνσεις:

Κοινωνική βάση και πυρήνας ενός Κόμματος Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης, καθώς και της επανάστασης, είναι η -πλειοψηφική και πολυσύνθετη- σύγχρονη εργατική τάξη. Μια σύνθετη εργατική τάξη που αποτελεί έναν κατακερματισμένο, πολύπλοκο κόσμο.

Θεωρητική ταυτότητα ενός σύγχρονου κομμουνιστικού κόμματος, είναι ο μαρξισμός, διαμέσου του οποίου αναλύεται με ριζοσπαστικό πνεύμα ο καπιταλισμός στον 21ο αιώνα. Για μας ο μαρξισμός είναι ένα αναπτυσσόμενο και συνάμα συνεκτικό «σώμα» ιδεών, μια θεωρία στρατευμένη στην υπόθεση της εργατικής χειραφέτησης και διαθέτει έναν συνεκτικό πυρήνα που συγκροτείται από κρίσιμες έννοιες, όπως, μεταξύ άλλων: ο διαλεκτικός υλισμός, η ταξική διαίρεση της κοινωνίας, ο ρόλος του ταξικού αγώνα ως κινητήριου μοχλού της ιστορίας, η εκμετάλλευση και η υπεραξία, ο ρόλος του αστικού κράτους και η ανάγκη τσακίσματός του, η ανάγκη της επανάστασης και η άρνηση του μεταρρυθμισμού, ο εργατικός διεθνισμός.

Οργανωτική αρχή λειτουργίας ενός σύγχρονου κομμουνιστικού κόμματος-της κομμουνιστικής οργάνωσης αναγνωρίζεται αυτή της εργατικής δημοκρατίας. Η κομμουνιστική οργάνωση συγκροτείται με πρωταρχικό στοιχείο τη στρατηγική συμφωνία των μελών και τον κοινό τους θεωρητικό «τόπο», αλλά και με αναγκαία τη συμφωνία πάνω

στους βασικούς δρόμους της επαναστατικής τακτικής.

Στην οργανωτική αντίληψη και πρακτική επιλογή της εργατικής δημοκρατίας, δημοκρατία και πειθαρχία αποτελούν αδιαίρετους πόλους, που πηγάζουν από τον επαναστατικό ρόλο και τους επαναστατικούς σκοπούς.

Βήματα και στόχοι για μια νέα αρχή

Το κείμενο-πρόταση αρχών καταλήγει τέλος στην περιγραφή της διαδικασίας διαλόγου προς την Πανελλαδική Συνάντηση του Οκτωβρίου και τονίζει: Όσοι συμμετέχουμε στην «Πρωτοβουλία», θα συμβάλλουμε συνειδητά ώστε να βαθύνουμε, αναλύσουμε και αποτυπώσουμε πιο ολοκληρωμένα τα προγραμματικά στοιχεία και απαντήσεις που απαιτούνται σήμερα. Θα συμβάλλουμε και συμμετέχουμε ενεργά στα οργανωτικά βήματα που απαιτούνται για μια τέτοια προσπάθεια, με την επιδίωξη συγκρότησης μιας κομμουνιστικής οργάνωσης που θα έχει μόνιμο και πρωταρχικό στόχο την δημιουργία του κόμματος που θα ωριμάζει και μέσα στον ταξικό αγώνα και πάνω στο προγραμματικό περιεχόμενο που θα προβάλλουμε.

Η δημόσια κατάθεση της «πρότασης αρχών» είναι η αρχή μιας διαδρομής, ο βασικός πυρήνας για μια συνθετική, συλλογική, ζωντανή και πάνω απ΄ όλα ενδιαφέρουσα και δημιουργική προσπάθεια συγκρότησης ενός προγράμματος των κομμουνιστών και κομμουνιστριών της εποχής μας, και του συλλογικού πολιτικού οργανισμού που θα προωθήσει τις ιδέες αυτές.

Ολόκληρο το κείμενο μπορείτε να το διαβάσετε από το ιστολόγιο της “Πρωτοβουλίας Διαλόγου” πατώντας εδώ